

Position paper Future Up | Renewi | Triodos Bank

Een economie die klopt. Dat is onze missie. Samen met 100 CEO's riepen we de formerende partijen eind vorig jaar op om duurzaam verdienvermogen als motor te zien van onze toekomstige welvaart. De belangrijkste stappen? Behoud grondstoffen, werk samen met de natuur én ga voor een eerlijk speelveld. Lees [hier](#) de oproep.

Triodos Bank en Renewi zijn gewaardeerde partners van Future Up en onderdeel van deze 100 CEO-oproep. Met z'n drieën geven we via deze position paper graag suggesties mee om onze economische kansenagenda te concretiseren. De kern: beprijst wat schaars en schadelijk is, beloon wat de toekomst heeft en bouw aan eerlijke concurrentie voor een race naar de top. Economisch verstandig, goed voor onze bedrijven én essentieel voor strategische autonomie.

Behoud grondstoffen: circulariteit vraagt om beleid

1. De economie van morgen ontstaat met beprijzing, normering en uitfasering

Bedrijven kunnen duurzame ambities verhogen, maar zonder sturing van de overheid zal de economie niet transformeren. Bedrijven die verduurzamen lopen aan tegen een muur van oneerlijke regels, subsidies en normen; het oude wordt gediend, het nieuwe de kop ingedrukt. Zo is het aandeel circulaire economie al tien jaar rond 4% van het BBP, ondanks vele marktinitiatieven. Sturing richting duurzaamheid is dus essentieel.

Een voorstel om de circulaire impasse te doorbreken is de circulaire hefboom: een wet die belasting heft op nieuwe fossiele plastics in eindproducten en de opbrengst investeert in circulaire bedrijfsactiviteiten. Deze komt uit de plastictafel met steun van VNO-NCW tot Natuur & Milieu. Meer over de circulaire hefboom lees je [hier](#). Kort gezegd: fossiele materialen worden duurder en circulaire goedkoper. Door [motie Wingelaar, Buijsse en Gabriëls](#) is deze hefboom juridisch onderzocht en kansrijk bevonden. Op korte termijn wordt een politiek besluit genomen of de circulaire hefboom onderdeel wordt van kabinetsbeleid. Wij roepen op: kies met de circulaire hefboom voor toekomstig verdienvermogen.

2. Vergroot vraag naar circulaire materialen en kwalitatieve producten

Beloon ondernemers met een circulaire en kwalitatieve afzetmarkt. Verstevig duurzame vraag vanuit overheidsinkoop- en aanbestedingsbeleid door de maximale potentie uit het traject toekomstbestendig inkoop- en aanbestedingsbeleid te halen. Bijvoorbeeld door het uitzetten van tenders met een vaste prijs. Hierdoor verschuift de focus op de laagste prijs naar een focus op kwaliteit, duurzaamheid en innovatie. Dat levert minder risico's op en meer lange termijn waarde. Mkb'ers profiteren omdat de economy of scale minder relevant wordt. Een x-aandeel hergebruikte en gerecyclede materialen in tenders bevordert daarnaast circulaire innovatie. Benut ook Europese wetgeving. Zet ambitieuze eisen in de Ecodesign for Sustainable Products Regulation voor het opnemen van een percentage circulaire materialen in producten, ter bevordering van duurzame vraagcreatie.

Werk samen met de natuur: iedereen winst

3. Bouw natuurbevorderende investeringen op

Investeren in natuur loont. [Onderzoek](#) laat zien dat een miljardeninvestering in meer natuur een veelvoud aan baten kan opleveren, 8 tot 38 keer de investering. Maak

Rondetafelgesprek 'Bouwen aan een economie die klopt'

natuurbevorderende productie een kernvoorwaarde voor publiek én privaat kapitaal. Geef pensioenfondsen en verzekeraars een expliciete taak om te investeren binnen ecologische grenzen, met aandacht voor natuurrisico's in toezicht en rapportage. Veranker brede welvaart in de missiecriteria van de Nationale Investeringsinstelling, zodat bedrijven in groene chemie, regeneratieve landbouw en biobased bouw een streepje voor hebben. Zet het in het coalitieakkoord afgesproken transitiefonds in om regeneratieve boeren, korte ketens en biologische producten de kern te maken van ons toekomstige voedselsysteem.

4. Bouw schadelijke subsidies en regelingen af

Nederland subsidieert fossiele activiteiten en natuurafbraak nog altijd met miljarden euro's per jaar. Door die politieke keuze zijn bedrijven die wél de transitie maken het slachtoffer. In de landbouw zijn diverse regelingen schadelijk voor natuur en biodiversiteit. Nederland heeft zich internationaal verplicht om te inventariseren welke subsidies en andere overheidsregelingen dit zijn. Wij helpen hierin graag! Schaf de subsidies en regelingen uiterlijk in 2030 af. Zet de vrijgekomen middelen direct in voor natuurherstel en opschaling van circulaire en biobased activiteiten.

Ga voor een eerlijk speelveld: essentieel voor de transitie

5. Geef ruimte aan maatschappelijke governance

Een eerlijk speelveld betekent dat bedrijven die hun verantwoordelijkheid nemen worden beloond. Op dit moment belemmert de focus op het aandeelhoudersmodel veel bedrijven om duurzame keuzes te maken. Hervorm beperkte aansprakelijkheid zodat aandeelhouders, bestuurders en investeerders medeverantwoordelijk zijn voor maatschappelijke en ecologische gevolgen van bedrijfsactiviteiten. Verruim de wettelijke aansprakelijkheid bij schade. Een gezonde economie kent daarnaast een variëteit in eigendomsvormen van bedrijvigheid: van familiebedrijven tot coöperatieven en van steward owned bedrijven tot verantwoord aandeelhouderschap. Neem juridische en fiscale drempels weg om voor alternatieve eigendomsvormen te kiezen. Ga spoedig aan de slag met het uitrollen van de rentmeesterverenootschap om zo concreet participatieve bedrijfsmodellen te schalen.

6. Breid CBAM uit naar meer materiaal- en productcategorieën

Het is noodzakelijk om paal en perk te stellen aan ondermijnende import van buiten de EU. Als we in Nederland stevige stappen willen zetten naar een klimaatneutrale en circulaire economie moeten we de voorwaarden voor import buiten de EU zoveel mogelijk gelijkstellen. Het Europees instrument CBAM helpt in het realiseren van een eerlijk speelveld beschermt onze Europese markt. Het is van belang dat CBAM wordt uitgebreid naar materiaalstromen en producten waar oneerlijke concurrentie op de loer ligt. Polymeren en polymeerproducten – waaronder fossiele plastics en synthetische ultra fast fashion – zijn hier treffende voorbeelden.

Tot slot. We vinden het belangrijk om ook zelf bij te dragen aan een economie die klopt. Future Up en onze partners werken aan een 'Ondernemersakkoord 2030: Nederland verdient beter'. Een pact tussen het bedrijfsleven en politiek over welvaart van morgen. Graag spreken we in het rondetafelgesprek door over jullie ideeën bij dit akkoord.

Wij en 97 andere CEO's zijn bereid te investeren. Doen jullie mee?